Typowe trudności uczniów

- Uczniowie mylą cechy z umiejętnościami („pan Kleks jest latający”). Reakcja: zadaj pytanie „Jaki jest?” i „Co potrafi?” – odpowiedzi zapisuj w dwóch kolumnach.
- Uczniowie wymieniają cechy bez przykładu albo z przykładem zapamiętanym z filmu. Reakcja: przyjmuj tylko przykłady z książki; film pokazuje wiele scen, których w książce nie ma.
- Uczniowie mówią, że w Akademii są zwykłe lekcje, np. matematyka. Reakcja: wróć do opisu sceny – w Akademii są kleksografia, przędzenie liter i leczenie chorych sprzętów.

Ewaluacja lekcji

- Zdania niedokończone pokażą, czy uczniowie łączą cechę z przykładem.
- Zadanie 1 sprawdza wiedzę, zadanie 2 – zrozumienie, zadanie 3 – charakterystykę, zadanie 4 – pomysł z uzasadnieniem.
- Czy w fazie kleksografii pracowali wszyscy uczniowie? Czy omówienie zmieściło się w czasie?

PIERWSZA ŁAWKA

25–35 min	Rodzeństwo razem	• Zadaje pytania do rozmowy. Pyta: „Jak każde z rodzeństwa pomaga w wyprawie?”. Poleca wykonać zadanie 3.	• Odpowiadają: każde wnosi coś innego, a łączy ich wspólny cel – odnaleźć rodziców. • Wykonują zadanie 3.
35–40 min	Uczucia bohaterów	• Pyta: „Co czują dzieci, gdy rodzice wyjeżdżają na rok?”. Poleca wykonać zadanie 4.	• Nazywają uczucia: smutek, tęsknota, złość na ciotkę, nadzieja. • Wykonują zadanie 4.
40–45 min	Podsumowanie i ewaluacja	• Wraca do pytania lekcji. Prosi o dokończenie zdania: „Krzesło dałbym (dałabym)…, ponieważ…”.	• Dokańczają zdanie i oddają karteczki.

Typowe trudności uczniów

- Uczniowie mylą wiek bohaterów. Reakcja: wróć do sylwetek na tablicy (12, 11, 10 lat).
- Uczniowie podają cechę bez przykładu. Reakcja: pytaj „Po czym to poznałeś?”.

Ewaluacja lekcji

- Karteczki pokażą, czy uczniowie uzasadniają wybór cechą bohatera.
- Zadanie 1 sprawdza znajomość bohaterów, zadania 2–3 – ocenę postępowania, zadanie 4 – nazywanie uczuć.
- Czy każda para podała przykład z książki do jednej cechy?

PIERWSZA ŁAWKA

3 **Połącz ducha z tym, co pokazał Scrooge'owi. Wpisz literę.** ___ / 3 pkt

1. duch przeszłości
2. duch tegorocznych świąt
3. duch przyszłości

a) obiad u Cratchitów w Boże Narodzenie
b) grób z imieniem Scrooge'a
c) samotnego chłopca w szkole

1 ___ 2 ___ 3 ___

4 **Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania.** ___ / 2 pkt

W starej szkole (rozdział II, fragment)

— Szkoła nie jest jeszcze zupełnie pusta — zauważył Duch. — Znajduje się tam jakieś samotne dziecko, zapomniane i opuszczone przez wszystkich.

Scrooge szepnął, że wie o tym i gorzko zapłakał.

(…) Przy jednym z pulpitów samotny chłopiec czytał coś przy słabo tlejącym ogarku.

Scrooge zakrył twarz dłońmi i zapłakał: poznał w tym upuszczonym chłopcu samego siebie…

Charles Dickens, „Opowieść wigilijna", tłum. nieznany (Łódź 1947). Tekst według serwisu wolnelektury.pl; domena publiczna.

4.1 **Co poczuł Scrooge, gdy zobaczył samotnego chłopca? Napisz jedno zdanie. Odwołaj się do tekstu.** ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

			• Odpowiadają: czułość, miłość, troskę o małe dziecko.
23–33 min	Wesoła pastorałka	• Odtwarza „Hej, w dzień narodzenia” i czyta zwrotki z karty. Wyjaśnia, czym jest pastorałka. • Pyta: „Co jest śmieszne w zwrotkach o Kubie? Czy pasterze są tu poważni?”. Poleca wykonać zadania 3 i 4.	• Mówią: Kuba przybiegł za późno, nie miał daru i zaśpiewał tak, że Józef się przestraszył. • Wykonują zadania 3 i 4.
33–40 min	Czytanie na głos dwoma tonami	• Prosi chętnych o przeczytanie zwrotki kołysanki cicho i spokojnie, a zwrotki pastorałki – żywo i wesoło. • Pyta klasę, co zmieniło się w głosie czytających.	• Czytają na głos. • Oceniają: cicho, wolno, łagodnie – albo głośno, szybko, wesoło.
40–45 min	Podsumowanie	• Wraca do pytania lekcji. Poleca wykonać zadanie 5. • Zbiera karty.	• Piszą zdanie o różnicy między tekstami. • Oddają karty.

Typowe trudności uczniów

- Uczniowie uznają za zdrobnienie każdy długi wyraz (np. „ulubione”). Reakcja: zapytaj, od jakiego słowa pochodzi i czy oznacza coś mniejszego lub milszego.
- Uczniowie myślą, że „itd.” w tekście to błąd. Reakcja: wyjaśnij, że w śpiewniku tak zaznacza się powtórzenie refrenu.
- Uczniowie śmieją się z dawnych słów. Reakcja: pokaż, że to język sprzed kilkuset lat, i poszukajcie razem dzisiejszych odpowiedników.

Ewaluacja lekcji

- Zadanie 5 pokaże, czy uczniowie odróżniają nastrój obu tekstów.
- Zadania 1 i 2 sprawdzają rozpoznanie zdrobnień, zadania 3 i 4 – rozumienie pastorałki, zadanie 5 – porównanie.
- Ile osób zgłosiło się do czytania na głos?

LEKCJA 1 Z 5 · ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI W KLASIE 4: SYMBOLE, MAZUREK DĄBROWSKIEGO, ROTA I KLASOWE OBCHODY

Biały orzeł, biel i czerwień, najważniejsza pieśń – co nas łączy?

Pytanie lekcji: Co łączy ludzi, którzy mieszkają w jednym kraju, i jak to okazujemy? Lekcja 1 z 5. Uczniowie nie muszą nic przygotować. Na tej lekcji uczą się, jak zachować się podczas hymnu na uroczystości.

Przedmiot	Język polski
Klasa	klasa 4
Cykl	Święto Niepodległości w klasie 4: symbole, *Mazurek Dąbrowskiego*, *Rota* i klasowe obchody – lekcja 1 z 5
Temat lekcji	**Biały orzeł, biel i czerwień, najważniejsza pieśń – co nas łączy?**
Czas	45 minut
Metody	rozmowa kierowana przy godle wiszącym w klasie, ćwiczenie „Zielona – czerwona” (karty sygnalizacyjne), praca z kartą pracy, klasowy kodeks (najpierw pary, potem czwórki, na końcu cała klasa), krótka odpowiedź na kartce (trzy symbole, dwie zasady, jedno pytanie)
Formy pracy	praca z całą klasą, praca w parach, praca w grupach czteroosobowych, praca indywidualna
Środki dydaktyczne	godło wiszące w sali (zgodnie z ustawą jest w każdej sali lekcyjnej), flaga państwowa albo zdjęcie flagi na budynku szkoły, karty zielona i czerwona dla każdego ucznia, duży arkusz papieru na kodeks, karta pracy 1, karteczki na krótką odpowiedź

Cel ogólny

Poznanie symboli Rzeczypospolitej Polskiej i zasad zachowania wobec nich podczas uroczystości.

33–41 min	Historia jak z baśni	• Pyta: „Co w historii Mateusza przypomina baśń?”. Zapisuje na tablicy: królewicz, czarodziejska czapka, przemiana w ptaka, walka z wilkami. • Mówi: „Mateusz opowiada swoją historię w książce o Adasiu – to historia ukryta w historii”. • Pyta: „Dlaczego Adaś chce znaleźć guzik?”. Poleca wykonać zadania 4 i 5.	• Podają elementy baśni i uzasadniają: „Czarodziejska czapka, bo w baśniach są czarodziejskie przedmioty”. • Odpowiadają: chce pomóc przyjacielowi, żeby Mateusz znów był człowiekiem. • Wykonują zadania 4 i 5.
41–45 min	Podsumowanie i ewaluacja	• Wraca do pytania lekcji. Pyta: „Co zmienia w książce historia Mateusza?”. • Prosi o krótką kartkę na koniec lekcji: jedno zdanie „Mateusz potrzebuje guzika, bo…”.	• Odpowiadają: dzięki niej Adaś ma cel – szuka guzika; czytelnik czeka, czy Mateusz odzyska ludzką postać. • Piszą kartkę na koniec lekcji.

Typowe trudności uczniów

- Uczniowie mówią, że Mateusz to papuga (bo mówi). Reakcja: Mateusz to szpak, a nie papuga – to ptak, który mówi (tylko końcówkami wyrazów).
- Uczniowie twierdzą, że Mateusza „uratował pan Kleks”. Reakcja: pan Kleks kupił szpaka na targu, a królewicza wyleczył doktor Paj-Chi-Wo.
- Przy układaniu pasków uczniowie stawiają zamianę w szpaka przed użyciem czapki. Reakcja: wróć do opisu – najpierw czapka od doktora i niebezpieczeństwo, potem szpak.

Ewaluacja lekcji

- Kartka na koniec lekcji pokaże, czy uczniowie rozumieją rolę guzika.
- Zadanie 1 sprawdza wiedzę, zadanie 4 – zrozumienie, zadanie 2 – porządkowanie wydarzeń, zadanie 5 – wskazanie i uzasadnienie.
- Czy zabawa w mówienie końcówkami nie zajęła więcej niż 8 minut?

LEKCJA 5 Z 5 · „OPOWIEŚĆ WIGILIJNA" – CYKL 5 LEKCJI DLA KLAS 4–6

Kartka z pamiętnika Scrooge'a

Pytanie lekcji: Jak w kartce z pamiętnika pokazać, co czuje bohater? Lekcja 5 z 5. Uczniowie piszą jako Scrooge. Wszystkie wydarzenia muszą być zgodne z książką.

Przedmiot	Język polski
Klasa	klasy 4–6
Cykl	„Opowieść wigilijna" – cykl 5 lekcji dla klas 4–6 – lekcja 5 z 5
Temat lekcji	**Kartka z pamiętnika Scrooge'a**
Czas	45 minut
Metody	analiza wzoru, „termometr uczuć" – zbieranie słów, plan na tablicy, pisanie z listą kontrolną, ocena koleżeńska
Formy pracy	praca z całą klasą, praca w parach, praca indywidualna
Środki dydaktyczne	karta pracy 5 ze wzorem, lista słów o uczuciach (dodatek), kolorowe ołówki do oceny koleżeńskiej

Cel ogólny

Pisanie kartki z pamiętnika w imieniu bohatera lektury z opisem jego uczuć.

Cele operacyjne – uczeń po lekcji:

- Uczeń wymienia elementy kartki z pamiętnika: data, pierwsza osoba, wydarzenia, uczucia.
- Uczeń dobiera słowa nazywające uczucia i porównania pokazujące uczucia.
- Uczeń układa plan kartki z pamiętnika.
- Uczeń pisze kartkę z pamiętnika Scrooge'a zgodną z treścią lektury.

Sprawdzian – grupa A

21 pkt
RAZEM

Święto Niepodległości w klasie 4: symbole, Mazurek Dąbrowskiego, Rota i klasowe obchody · czas: 30 minut

Imię i nazwisko _____ Data _____ Wynik: ..... / 21 pkt

Przeczytaj uważnie każde polecenie. Odpowiedzi zapisz w miejscach pod zadaniami. Masz **30** minut.

1 **Wybierz opis godła Polski.** ___ / 1 pkt

A. Czerwony orzeł w złotej koronie na białym tle.

B. Biały orzeł w złotej koronie na czerwonym tle.

C. Biały orzeł bez korony na niebieskim tle.

D. Złoty orzeł w białej koronie na czerwonym tle.

2 **Oceń prawdziwość zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 4 pkt

1. Na fladze Polski biały pas jest u góry.	P	F
2. Podczas hymnu państwowego wolno siedzieć i jeść.	P	F
3. Dzień Flagi obchodzimy 2 maja.	P	F
4. Hymnem państwowym Polski jest *Rota*.	P	F

3 **Uzupełnij pierwszą zwrotkę hymnu. Wpisz wyrazy z ramki. Dwa wyrazy nie pasują.** ___ / 4 pkt

Szablą wróciła żyjemy dumna zginęła przemoc

1. Jeszcze Polska nie _____ ,
2. Kiedy my _____ .
3. Co nam obca _____ wzięła,
4. _____ odbierzemy.

4 **Połącz dawne słowo z *Mazurka Dąbrowskiego* z jego znaczeniem. Wpisz litery w kratki.** ___ / 4 pkt

1. tarabany
2. jeno
3. pono
4. za twoim przewodem

a) podobno
b) pod twoim dowództwem
c) dawne wojskowe bębny
d) tylko

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

PIERWSZA ŁAWKA · POWTÓRKA · JĘZYK POLSKI · KLASA 4 · AKADEMIA PANA KLEKSA W KLASIE 4: ŚWIAT BAJKI, BOHATEROWIE I POŻEGNANIE Z AKADEMIĄ

„Akademia Pana Kleksa” – co zapamiętam

Ta powtórka pomoże Ci zapamiętać najważniejsze wiadomości o „Akademii Pana Kleksa”. Na końcu sprawdzisz się w krótkim teście.

1. Gdzie i kiedy?

- Akademia stoi przy **ulicy Czekoladowej**. To kolorowy, **trzypiętrowy** gmach.
- Szkołę i park otacza mur z **furtkami do innych bajek**.
- Pan Kleks przyjmuje tylko chłopców z imionami na literę **A**.
- Uczy się tu **24** chłopców.
- Historia kończy się w **Wigilię**.

2. Bohaterowie

Postać	Kim jest
Adaś Niezgódka	narrator – opowiada historię i mówi o sobie „ja”; ma dwanaście lat
pan Ambroży Kleks	założyciel i nauczyciel Akademii; umie latać, wysyła oko na zwiady, w nocy się zmniejsza
Mateusz	szpak, dawniej królewicz; wymawia tylko końcówki wyrazów
doktor Paj-Chi-Wo	chiński doktor; wyleczył królewicza i dał mu czarodziejską czapkę
golarz Filip	przynosi panu Kleksowi piegi; groźbą zmusza go do przyjęcia synów
Anatol	starszy syn Filipa, zwykły chłopiec
Alojzy	młodszy syn Filipa, lalka; niszczy tabliczki z sekretami pana Kleksa

3. Niezwykłe lekcje

- **Kleksografia** – robienie obrazków z plam atramentu.
- **Przędzenie liter**.
- **Leczenie chorych sprzętów**.

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Cykle lekcji z polskiego, klasa 4 – pakiet 5 cykli: „Akademia Pana Kleksa”, „Magiczne drzewo. Czerwone krzesło”, „Opowieść wigilijna” i inne

Podgląd pokazał 9 z 232 stron. Pełna wersja: 232 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- „Magiczne drzewo. Czerwone krzesło” – cykl 5 lekcji: scenariusze, karty pracy, sprawdzian, powtórka, klasy 4–6
- Święto Niepodległości w klasie 4: symbole, Mazurek Dąbrowskiego, Rota i klasowe obchody – cykl 5 lekcji z kartami pracy i sprawdzianem, klasa 4
- Akademia Pana Kleksa w klasie 4: świat bajki, bohaterowie i pożegnanie z Akademią – cykl 5 lekcji z kartami pracy i sprawdzianem, klasa 4
- Kolędy i tradycje Bożego Narodzenia – cykl 5 lekcji: scenariusze, karty pracy, sprawdzian, powtórka, klasy 4–6
- „Opowieść wigilijna” – cykl 5 lekcji: scenariusze, karty pracy, sprawdzian, powtórka, klasy 4–6

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/cykle-lekcji-jezyk-polski-klasa-4-pakiet